

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

Program EBIFF/PRECIOUS

Türkçe

Manfred Pretis

Lerchengasse 4c
8054 Graz
Tel: ++43-699-12652070
Fax: ++43-316-251699
office@sinn-evaluation.at
www.sinn-evaluation.at

www.precious.at

PRECIOUS Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Bu yayın (iletişim aracı) sadece yazarın düşüncelerini ifade etmektedir, ve Komisyon burada bahsi geçen bilginin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu değildir..

0. Programın Yapısı

Program 8 temel alana ayrılmaktadır:

- Farkına varma/Tanılama
- Aileye katılma
- Ekip çalışması
- Bireysel öğretim teknikleri
- Bireysel yeterlikler
- Spesifik işlevsel yeterlikler
- Staj/Uygulama
- Yüksek Lisans (Master) tezi

Lütfen bu 8 alanı dikkatlice inceleyiniz! Her alan ile ilgili aşağıdakileri göreceksiniz:

- a. Alanın genel tanımlaması; ilgili bilgi ve beceriler; daha detaylı bireysel yeterlikler
- b. Alanı daha detaylı karakterize eden ilgili içerikler

ECTS	120
EQF	6 (Masters)
Programın Yapısı	8 Temel alan
	0-5 Temel alanlarda alt alanla
Online	www.precious.at

<u>Temel alan</u>	<u>Temel alanlarda alt alanla</u>
<u>FARKINA VARMA/TANILAMA</u>	Gelişim ve Öğrenme
	Çeşitli yetersizlik durumları
	İlgili Alanlar
	Küçük çocuklar için değerlendirme araçları
	Çevrenin etkisi
<u>AİLEYE KATILMA</u>	Ailelerin Karşılaştığı Çeşitli Zorluklar
	Yetersizlikle Baş Etmede Aile-Sistemleri
	Dezavantajlarla Baş Etmede Aile-Sistemleri
	Profesyonellerin (eğitimci, uzman ve destek personeli) Aile Sisteminde İletişim ve Etkileşimde Karşılaştığı Çeşitli Sorunlar
	Aileleri güçlendirme (güçlü ve dirençli hale getirme) ve ailelerle işbirliği yapma sürecini bilme
<u>EKİP ÇALIŞMASI</u>	Ekibi çalışır hale getirme
	EÇÖZE’de etik konusu
	EÇÖZE’nin niteliği
	EÇÖZE’de Araştırma
<u>BİREYSEL ÖĞRETİM TEKNİKLERİ</u>	EÇÖZE’de temel kavramlar ve felsefeler
	Bilimsel dayanaklı öğretim teknikleri
	Belgeleme/Dökümantasyon
	EÇÖZE Süreci ve Sonuçları değerlendirme
<u>SPESİFİK İŞLEVSEL YETERLİKLER</u>	EÇÖZE ekibindeki işlevle ilgili yeterlikler
	Hedef gruplarla ilgili yeterlikler
	Kurumsal zorunluluklarla ilgili yeterlikler
	Yasal zorunluluklarla ilgili yeterlikler
<u>BİREYSEL YETERLİKLER</u>	İç ve dış kaynakları kullanma
	Süreçler ve yeterlikler
	Önyargılar ve algılar
<u>STAJ/UYGULAMAYA AKTARMA</u>	
<u>YÜKSEK LİSANS TEZİ</u>	

2. Temel alan

Temel alan 1: FARKINA VARMA/TANILAMA

(= Çocuk Gelişimi Hakkında Bütünsel Bilgi: (biyolojik, psikolojik ve sosyal gelişim))

İlgili bilgi: Sağlık ve hastalığın biyo-psiko-sosyal modeli açısından; normal, normal altı ve patolojik gelişim bilgisi, biyolojik, psikolojik ve sosyo-duygusal gelişim dahil.

İlgili beceriler: Çocuğun/bireylerin bulunduğu biyo-psiko-sosyal/duygusal gelişim aşamasını/dönemini belli bir kurama/teoriye dayalı olarak tespit edebilme

Kapsamli Bireysel Yeterlikler: Yapılan değerlendirme ile dayandırılan teori arasındaki farkı ayırt edebilme:(ör: Değerlendirmede kullanabileceği gelişimsel teorileri bilmek, ama tüm ayrıntılarda boğulmamak.). Savunduğu kuram ya da teori hakkında konuşabilme.

1.1 Gelişim ve Öğrenme

İlgili bilgi

- Sınıflandırma sistemleri, öğrenme ve normal biyo-psiko-sosyal gelişim hakkında derin bilgi sahibi olma.

İlgili beceriler

- Çeşitli teorileri ve tanılama yöntemlerini uygulayabilme

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Farklı kaynaklardan bilgileri entegre edebilme. Anne babalar ile çeşitli gelişimsel yaklaşımlar, bunların beklentiler üzerine etkileri, çocuğun ve ailenin duyguları ve gelişimsel gereksinimleri hakkında konuşma.

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Çocuk Gelişimi Nöroanatomisinin Ve Nörofizyolojisinin Temelleri
- Gelişimsel Nöropsikoloji (Bilişsel gelişim, psikomotor gelişim, dil gelişimi)
- Beyin Plastisite Teorileri
- Çocuk Kişiliği Üzerine Bilimsel Çalışmalar (biyolojik temelde)
- Fiziksel Gelişim Teorileri
- İşlevsel Gelişim Teorileri
- Sınıflandırma Sistemleri (ICD, DSM, ICF)
- Çocukluk dönemi Psikolojik Gelişimi Teorileri
- Gelişimsel Psikoloji (doğumdan yaşlanmaya)
- Çocuk Psikopatolojisi
- Öğrenme Teorileri

- Psiko-sosyal-duygusal Gelişim Teorileri
- Çocuğun Sosyal Uyum Gelişimi Teorileri
- Gelişimde Kültürel Farklılıklar Psikolojisi
- Çocuk Kişiliği Üzerine Bilimsel Çalışmalar (çevresel temelde)
- Farklı Çevresel Sistemler İçinde Çocuk (mikro, meso, makro, egzo)
- Diğer İlgili Konular

1.2 Çeşitli yetersizlik durumları

<u>İlgili bilgi</u>	<u>İlgili beceriler</u>	<u>Kapsamli Bireysel Yeterlikler</u>
• Çeşitli yetersizlik grupları ve türleri ve bunların tıbbi, psikolojik ve sosyal etkileri hakkında bilgi • Yetersizliğin nedenleri hakkında bilgi • Çeşitli değerlendirme araçları, yetersizliğin tanılama ve tanılanması hakkında bilgi	• Öğretim amaçları, yöntem/teknikleri bakımından farklı yetersizlik tür ve derecelerinin önemini değerlendirebilme • Güçlü ve zayıf yönler hakkında iletişim kurabilme • Kendi uzmanlık alanı ile ilgili değerlendirme araçları ile kişinin yetersizliğini değerlendirebilme.	• Çeşitli yetersizlik türleri ile ilgili bunların sebepleri, olası seyri ve durumları hakkında anne babalar ile iletişim kurabilme; 6. Bireysel Yeterliklere bakınız • Kendi etik meselelerini yansıtabilme (doğum öncesi kontrol...). Yetersizlik lü çocuklarla çalışmanın kendi kişiliğine etkilerini yansıtabilme ayırt edebilme; 4.6 Bireysel Yeterliklere bakınız. • Yetersizliğe ilişkin psiko-sosyal sorunların farkında olma; EÇÖZE Etiği konusuna bakınız. • Anne-babalar ile iletişimde; değerlendirme süreçleri ve sonuçların paylaşılması konusundaki etik yönergelerin farkında olma.
• Staj/Uygulama		

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Genel yetersizlik teorileri: tanımlar, güncel teoriler, epidemiyoloji, referans gösterilen teoriler
- Zihinsel yetersizlik
- Fiziksel yetersizlik
- Etyolojisi bilinmeyen gelişimsel bozukluklar dahil Genel Gelişim Bozuklukları
- Nöromotor yetersizlikler
- Çoklu Gelişimsel Yetersizlikler

- Temel tıbbi komplikasyonlarla bağlantılı yetersizlikler de dahil olmak üzere, sık rastlanılan sendromlar (Down Sendromu, Frajil X Sendromu, Prader Willi)
- Sık rastlanılan sendromlar ve bu sendromların temel biyolojik parametreleri
- Duyularla ilişkili yetersizlikler (işitme ve görme problemleri)
- Sosyal uyum bozuklukları da dahil olmak üzere davranış problemleri ve davranış bozuklukları teorileri
- Otizm
- Nadir rastlanılan sendromlar
- Diğer ilgili konular
- Genetiğin esasları
- Yetersizliklerde toksitlerin etkisi
- Yetersizliğin nedenlerine ilişkin temel araştırmalar/ çalışmalar (e.g. doğum öncesi/anı/sonrası nedenler)
- Metabolizmayla ilişkili yetersizlikler
- Diğer ilgili konular
- Özel eğitim dahil olmak üzere eğitimin yetersizlikler üzerine etkisi,
- Sosyal-duygusal faktörlerin yetersizliğe etkisi
- Psikolojik faktörlerle ilgili ana teoriler (klinik psikoloji dahil)
- Çift tanı ve sınıflandırma
- Yetersizlikle ilişkili kişilik faktörleri,
- Yetersizlikle ilişkili davranışsal unsurlar

1.3 İlgili Alanlar

İlgili bilgi

- Tıp, psikoloji, pedagoji ve rehabilitasyon alanlarındaki ilgili temel alanları bilme
- (Not: listedeki alanlar gelişigüzel sıralanmıştır)

İlgili beceriler

- İlgili alanlardaki temel kavramları tanıyabilme, Olası değerlendirme ve öğretim alanlarını belirleyebilme
- İlgili bilimsel alanların kavramlarını ve dilini anlayabilme.

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Gelişimsel yetersizlik alanında çalışma için etik yönerge ve uygulama standartlarından haberdar olma kapasitesi.
- Aynı alanda veya diğer alanlardaki uzmanlarla işbirliği yapma kapasitesi.
- (3. Ekip Çalışmasına bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Temel kavramlar ve kuramlar)
- Özel eğitim
- Klinik psikoloji (ana kavramlar)
- Konuşma terapisi
- Sosyal çalışma
- Psikoterapi (davranış terapisi dahil)
- Oyun terapisi
- İş-uğraşı terapisi
- Fizyoterapi (rehabilitasyon)
- Nörofizyolojiyi de içeren nöroloji (gelişim ve patoloji)
- Neonatoloji
- Pediatrik nöroloji (gelişim ve patoloji)
- Biyokimya (gelişim ve patoloji)
- Nöroloji (beyin gelişimi ve patoloji)
- Ortopedi (gelişim ve patoloji)
- Odyoloji ve oftalmoloji (gelişim ve patoloji)
- Paramedikal yaklaşımlar
- Diğer ilgili alanlar

1.4 Küçük çocuklar için değerlendirme araçları

İlgili bilgi

- Değerlendirme araçları ve yöntemleri hakkında bilgi (testler, gözlem vb...)

İlgili beceriler

- Hangi değerlendirme araçlarının kullanılabileceğini ve sonuçların ne anlama geldiğini anlayabilme
- Kendi profesyonel geçmişine göre uygun değerlendirme araçlarını seçme, kullanma ve yorumlama kapasitesi
- Değerlendirmeyi gerçekleştirmede birlikte çalışabilme

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Sonuçlar ve yöntemler konusunda iletişim kurabilme. (6. Bireysel Yeterlikler e bakınız.)
- Bireysel gözlemleri ve değerlendirme araçlarının geçerliği konusunu değerlendirmeye yansıtma.

Staj/ Uygulamaya aktarma

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Betimsel ve çıkarımsal (inferential) istatistiğin temelleri
- Psikometrinin temelleri
- Standardize edilmiş değerlendirme araçlarının temelleri (biyo-medikal parametreler vs..)

- Değerlendirme teknikleri (çevrenin çocuğu ve gelişimini nasıl etkilediğinin değerlendirilmesi hakkında bilgi içeren psikolojik, pedagojik, aileye yönelik sistem plan/araç yapısı)
- Gelişimsel testlerin temelleri
- Değerlendirme sürecinin niceliksel ve niteliksel yorumu
- Diğer ilgili konular
- Bebek gözlem teknikleri
- Psikolojik testler
- Oyun değerlendirme teknikleri
- İşlevsel testler (bilişsel testler, hareket testleri...)
- Gelişimsel kontrol listesi
- Gözlem yöntemleri
- Diğer ilgili konular

1.5 Çevrenin etkisi

<u>İlgili bilgi</u>	<u>İlgili beceriler</u>	<u>Kapsamli Bireysel Yeterlikler</u>
• Çevresel etkiler hakkında bilgi	• Çeşitli yaşam durumlarında ve toplumsal sorunlarla çalışabilme. Çevresel faktörler içinde kaynakları ve noksanlıkları tespit edebilme.	• Özel durumlarda etik yeterliğini nasıl kullanacağını bilmek (6. Bireysel Yeterlikler'e bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Ekolojik teoriler (yaşam şartları ve toplumsal çevre bilgisi)
- Dini farklılık teorileri (yetersizlik le mücadelede)
- Sosyolojinin temelleri (aile sosyolojisi, kültürel sosyoloji, patolojik durumlar sosyolojisi)
- Vatandaşlık Hakları/Bireylerin Sosyal Hakları'nın Temelleri (özellikle DD si olan bireyler)
- Diğer ilgili konular

Temel alan 2: AİLEYE KATILMA

(=Aileleri dinşeme (Aile gereksinimleri, işleyişi ve kaynakları hakkında bilgi))

İlgili bilgi: Aile gereksinimleri, kaynakları ve ailenin işlevi hakkında bilgi. Aile sistemi ve sistemik yaklaşım hakkında bilgi. Ailenin şartları ve çevresi hakkında bilgi.

İlgili beceriler: Ailelere katılma (aileleri anlama). Ailelerle saygılı bir şekilde iletişim kurabilme, ailenin içinde bulunduğu şartları ve bunların etkilerini tanıyabilme. Aile değerlerine saygı gösterebilme. Çıkar çatışmalarını tanıyabilme. Farklı bakış açıları arasında bilgi alışverişi yapabilme.

Kapsamli Bireysel Yeterlikler: Sistem olarak aileye gelişimsel yaklaşımlar. Ailelerde sosyal çeşitliliği kabullenebilme. Değişikliğe olan ihtiyacı kabullenebilme. Aileyi bir sistem olarak kabul etmede Bireysel ve profesyonel tutumlarını yansıtabilme. Kendi aktivitelerinin sorumluluğunu kabullenme (6. Bireysel Yeterliklere bakınız).

2.1. Ailelerin Karşılaştığı Çeşitli Zorluklar

İlgili bilgi

- Ailenin gelişimsel aşamaları/evreleri; aile gereksinimleri ve Bireysel gereksinimler hakkında bilgi
- Aile problemlerine yaklaşım stratejileri bilgisi

İlgili beceriler

- Ailenin (aile bireylerinin) gereksinimlerinin değerlendirilmesi
- Çocuğun yetersizlik lülüğü göz önünde bulundurularak aile ile iletişim için uygun biçimin (konuşma/dinleme) belirlenmesi

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Karmaşık durumlarda aileye yönelik olumlu tutumlar sergileyebilme (çocuğun yetersizlik lülüğü sebebiyle vs...)
- Kritik durumlarda duygusal dengeyi (istikrar) koruyabilme ve kendini kontrol edebilme, Kritik düşünme (düşünsel...)
- (6. Bireysel Yeterliklere bakınız)

- Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Aile krizleri ve döngüleri

- Kültürel ve sosyal değişkenlikler bağlamında yeni aile biçimleri (parçalanmış, tek ebeveynli)
- Diğer ilgili içerikler

2.2 Yetersizlikle Baş Etmede Aile-Sistemleri

İlgili bilgi

- Yetersizliğe uyum ve adaptasyon teorileri ve modelleri

İlgili beceriler

- Kaynakların (iç ve dış) tanınması ve belirlenmesi, bunların kullanılması

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Yetersizliğe yönelik olumlu tutum geliştirme açısından profesyonel etiğe sahip olma.
- Empati, Yansıtıcılık, Kritik düşünme/ bireyin kendi Bireysel ve profesyonel değer ve tutumlarını gözden geçirmesi, Kişinin kendi profesyonel kimliğini yeniden gözden geçirmesi (karmaşık durumlarda aile içindeki işlevler ve roller).
- (6. Bireysel Yeterliklere bakınız.)

- Uygulamaya aktarmanın önemi (7.ye bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Yetersizlik lülüğe uyum modelleri
- ThKardeşler ve büyük ebeveynlerin durumu
- Ailenin ekolojik sistemin bir parçası olarak EÇÖZE (profesyonellerin rolleri)
- İlgili diğer konular

2.3 Dezavantajlarla Baş Etmede Aile-Sistemleri

İlgili bilgi

- Sosyal dezavantaja uyum ve adaptasyon teorileri ve modelleri (ör. ekonomik ve etnik sebeplerle).

İlgili beceriler

- Kaynakların (iç ve dış) tanımlanması ve belirlenmesi ve bunların kullanımı.

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Sosyal dezavantajlara yönelik olumlu tutum geliştirme açısından profesyonel etiğe sahip olma.
- Empati, Yansıtıcılık, Kritik düşünme/ bireyin kendi Bireysel ve profesyonel değer ve tutumlarını gözden geçirmesi.
- Kişinin kendi profesyonel kimliğini yeniden gözden geçirmesi (karmaşık durumlarda aile içindeki işlevler ve roller)
- (6. Bireysel Yeterliklere bakınız)

- Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Sosyal dezavantajlılığın aileler üzerindeki etkisi
- Göçün aileler üzerindeki etkisi
- Psikiyatrik bozuklukların aileler üzerindeki etkisi (ailenin en az bir üyesinde)
- İlgili diğer konular

2.4 Profesyonellerin (eğitimci, uzman ve destek personeli) Aile Siteminde İletişim ve Etkileşimde Karşılaştığı Çeşitli Sorunlar

İlgili bilgi

- İletişim teorileri ve stratejileri; Profesyoneller ve aile ilişkileri
- İletişimin modern yolları (yazılı, sözel), Çeşitli çevrelerde/ortamlarda iletişim (iş/ev vs..)

İlgili beceriler

- Aileleri anlamak için stratejileri kullanma

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Kendi etkinliklerinin sorumluluğunu kabul etme (olumlu veya olumsuzdan herhangi biri)
- Karmaşık durumlarda kişinin kendi tepkilerini tahmin edebilmesi
- Kendi bilgi ve tutumlarını başkalarına göre uyarlayabilme, uzlaşma sağlamaya yatkınlık
- (6. Bireysel Yeterliklere bakınız)

- Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- İletişim temelinde profesyonel ve aile ilişkileri (iletişim tekniklerini içeren)

2.5 Aileleri güçlendirme (güçlü ve dirençli hale getirme) ve ailelerle işbirliği yapma sürecini bilme

İlgili bilgi

- Aile kaynaklarını planlama ve aile kaynakları yönetimi bilgisi; Kaynak aktivasyonu deneyimleri ve yöntemleri; EÇÖZE sistemi içinde aile ile işbirliği yapma.
- Baş etme, güçlü kılma ve dirençli hale getirme kavramları

İlgili beceriler

- Çocuğun eğitimi ile ilgili aile gereksinimlerini ve arzularını tanımlamada temel ilkeler ve araçları kullanma
- Ailelerin sürece katılımında temel kaynak yönetimi stratejilerinin kullanımı
- Çıkar çatışmasının belirlenmesi, bunların mevcut kaynaklarla çözülmesi için stratejilerin belirlenmesi

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- İşbirliği yapılan ekip içinde eşitliğin öneminin anlaşılması (ailenin de içinde bulunduğu üyeler arasında);
- Aile ile çalışabilmek için olumlu profesyonel tutumlar/kapasiteler;
- Bazı davranışları gösterme ve iletişim kurabilmenin çeşitli yollarını düşünme (aşırı korumacı)
- (4. Bireysel Destek Yöntemleri ve 6. Bireysel Yeterliklere bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- EÇÖZE sistemi içinde aileleri dirençli ve güçlü kılma

Temel alan 3: EKİP ÇALIŞMASI

(=Disiplinlerarası bir ekip içerisindeki Temel Boyutlar ve Süreçler)

İlgili bilgi: “Ekip Çalışması” konusunda genel teorik bilgi. Ekip çalışması nedir, ekiplerin temel boyutları ve dinamikler. Ekip içinde iletişim.

İlgili beceriler: Ekip içinde çalışabilmek. Ekip çalışması stratejilerine ve ortamına dahil olmak. EÇÖZE hakkında aynı fikirlere sahip olmak, etik standartlar hakkında fikir birliğine sahip olmak ve “aynı dili konuşmak” için iletişim yeteneklerini ve becerilerini kullanmak.

Kapsamli Bireysel Yeterlikler: Değerler: adanmışlık, saygı ve düşünceli davranış. Grup içinde öğrenme ve çalışmaya yönelik aktif dinleme tutumu, empati, aktif katılım, grup içinde çalışma ve öğrenmeye ilişkin olumlu tutumlar, bilgilerini ve fikirlerini açıkça ve saygılı olarak nasıl yansıtacağını bilme (6. Bireysel Yeterliklere bakınız).

3.1 Ekibi çalışır hale getirme

İlgili bilgi

- Ekip Çalışması ve spesifik işlevler hakkında detaylı bilgi sahibi olma

İlgili beceriler

- Ekibi/Grubu yönetirken, öncülük ederken ve organize ederken yeterlik gösterebilme
- Ekip çalışması stratejilerine ve ortamına dahil olma
- İletişim yeterliklerini ve becerilerini kullanma

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Değerler: adanmışlık, saygı ve düşünceli davranış
- Grup içinde öğrenme ve çalışmaya yönelik aktif dinleme tutumu, empati, aktif katılım, grup içinde çalışma ve öğrenmeye ilişkin olumlu tutumlar
- bilgilerini ve fikirlerini açıkça ve saygılı olarak nasıl yansıtacağını bilme
- (6. Bireysel Yeterliklere bakınız)

- Ekip yönetimi vb. bakımından Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Ekiplerde önderlik

- Ekibin motive edilmesi
- EÇÖZE içinde ekip çalışmasının gereklilikleri
- Ekip çalışmasında tutumlar (takım içerisindeki farklılıkları yönetmek)
- Çocuk merkezli bir ekip oluşturmak: (disiplinler arası, çok disiplinli ve disiplinler ötesi ekipler: örneğin, değişim modelleri yaratma)
- Ekip çalışmasının koordinasyonu (anahtar-kişisi)
- Aileler ile işbirliği ve kurumlar arası işbirliği
- Ekipte denetim ve destek
- İlgili diğer konular

3.2 EÇÖZE’de etik konusu

<u>İlgili bilgi</u>	<u>İlgili beceriler</u>	<u>Kapsamli Bireysel Yeterlikler</u>
• EÇÖZE’de etik konular hakkında bilgi	• EÇÖZE merkezindeki ve sistemindeki çocukların ve ailelerinin özel bilgilerinin korunması ve bu yolla güvenilirliğin kazanılması • Kendi mesleki uygulamalarını, ailelerin inanışlarına, değerlerine ve çocuk yetiştirme anlayışlarına uyumlu hale getirme.	• Adanmışlık • Saygı • Değerlendirme yapmaya ilgili olma • Özyansıtma • Titizlik • (6. Bireysel Yeterliklere bakınız.)
	• Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)	

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Etik ilkeler: gizlilik, Bireysel mahremiyet, bilgi koruma vb...
- EÇÖZE’nin etik unsurları
- EÇÖZE uygulamalarının her ailenin değerlerine, inançlarına ve kültürüne uyarlanması
- Diğer ilgili konular

3.3 EÇÖZE'nin niteliği

<u>İlgili bilgi</u>	<u>İlgili beceriler</u>	<u>Kapsamli Bireysel Yeterlikler</u>
Hizmet ve/veya ekibin niteliğini değerlendirme bilgisi	- Ekip çalışmasına ilişkin planlamaların içeriklerini ve değerlendirme araçlarını uygulamada ve yürütmede yeterli olma - Merkezdeki/Sistemdeki tüm profesyonellerin katılımı için motivasyon stratejilerini kullanma	- Farklı aile kültürlerine ve merkezdeki profesyonellere karşı saygı ve olumlu tutum gösterme, olumlu değerlendirmeler gerçekleştirme - Etik konularda bağlılık (6. Bireysel Yeterliklere bakınız)
		
Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)		

Bu alt alan için önerilen içerik:

- EÇÖZE merkezlerinin nitelik boyutları, alt boyutları ve göstergeleri
- Ekiplerdeki yöntemler, sistemler, protokoller ve değerlendirme araçları
- Hizmetler değerlendirilirken tüm temsilcilerin/EÇÖZE katılımcılarının katılımı
- Diğer ilgili konular

3.4 EÇÖZE'de Araştırma

<u>İlgili bilgi</u>	<u>İlgili beceriler</u>	<u>Kapsamli Bireysel Yeterlikler</u>
EÇÖZE ye ilişkin araştırma konularında bilgi	- Veritabanlarının ve kaynakların kullanımı ve dokümantasyon araştırılması konularında yeterlik - Günlük pratik uygulamalarda araştırma bulgularını yorumlama ve anlama yeterliği - Projelerde uzman bir kişinin de desteğiyle, merkezlerinde araştırma tasarlama ve yürütme becerisi (örneğin; ihtiyaçların veya problemlerin araştırılması ve belirlenmesi, amaçların belirlenmesi, en uygun metodolojinin önerilmesi vs..)	Bağlılık/Adanmışlık, saygı, titizlik, ilgi ve öz yansıtma.

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Araştırmaya giriş
- EÇÖZE’de güncel araştırmalar
- Proje yönetimi
- İlgili diğer konular

Temel alan 4: BİREYSEL ÖĞRETİM TEKNİKLERİ

(=Bireysel öğretim sürecini planlama)

İlgili bilgi: Değerlendirme ve öğretim programı arasında nasıl bağ kuracağını bilme (kaynak odaklı). Hipotezleri nasıl kullanacağını ve modellerle nasıl ilişkilendireceğini bilme. Kişi-merkezli (bireysel) planlamaya dayalı işlevsel ve gerçekçi amaçları tanımlamayı bilme. Çalışma sözleşmeleri hakkında bilgi.

İlgili beceriler: Çok boyutlu değerlendirmelere dayalı değerlendirme sonuçlarını yorumlayabilme. Bireysel hipotez şeklinde öğretim planlarını oluşturabilme(Neyi, niçin, ne amaçla yapıyoruz). Çok boyutlu bireysel öğretim planları yazabilme. Disiplinlerarası bir süreç içerisinde çok boyutlu değerlendirme sonuçlarını amaç koyma süreci ile ilişkilendirmeVarolan kaynaklar temelinde gerçekçi ve işlevsel amaçlar belirleme ve gerektiğinde bunları değiştirme. Hipotezler oluşturma ve bu hipotezlerin bilimsel dayanaklı uygulamalar temelinde nasıl uygulanacağını bilme. Aileler ve diğer katılan ortaklarla iletişimde bulunmak, birlikte amaçları belirlemek ve bunları onaylamak.

Kapsamli Bireysel Yeterlikler: Varsayımları ve/veya deneyimleri ekiple paylaşma ve çalışma. Çalışma modelleri konusunda esnek olma. Kendi varsayımlarını ifade edebilme, gerçekçi amaçları değerlendirme ve gerektiğinde değişim yapabilme, Gerçekçi olmayan beklentilerle baş edebilme (6. Bireysel Yeterliklere bakınız).

4.1 EÇÖZE’de temel kavramlar ve felsefeler

İlgili bilgi

- Farklı temel kavramların (önleme, aile-merkezli, gereksinim merkezli..) gelişimini de içeren EÇÖZE’nin tarihsel gelişimi (uzman model...) hakkında bilgi.

İlgili beceriler

- EÇÖZE uygulamaları ile EÇÖZE’nin teorik ve tarihsel geçmişi arasındaki ilişkinin farkında olma
- Teorik yaklaşımları uygulamaya yansıtma

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- EÇÖZE alanında çalışma motivasyonunu yansıtmak
- Modelleri dinamik biçimde kullanabilme
- (6. Bireysel Yeterliklere bakınız.)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Bireysel öğretim sürecini planlama (TEMEL)

- EÇÖZE'nin tarihçesi
- EÇÖZE'de temel kavramlar hakkında genel bilgi
- EÇÖZE modelleri

4.2 Bilimsel dayanaklı öğretim teknikleri

<u>İlgili bilgi</u>	<u>İlgili beceriler</u>	<u>Kapsamli Bireysel Yeterlikler</u>
• Çocuğun çeşitli gelişimsel alanlarında ve alt alanlarında (örn., motor, bilişsel, dil ve iletişim, sosyal-duygusal gelişim, oyun,...) gelişimini destekleme bilgisi • Ailenin ve çocuğun hayatında önemli diğer kişilerin öğretim teknikleri konusunda yeterli hale getirilmesi ve böylece güçlü kılınmasına ilişkin geçerli yöntemler hakkında bilgi	• Normal gelişim, yetersizlik ve tedavi ve öğretim teknikleriyle ilgili bilgi ve becerileri anlamlı bir şekilde çocuğun dünyasına uyarılama • Karmaşık aile sistemlerinde değişim sürecini başlatabilme • Aileye rehberlik etme	• Çocuğun güçlü yönlerini destekleme ve çocukların kendi dünyalarını nasıl oluşturduklarını izleme • Aile ve çocuğun içinde bulunduğu sosyal bağlamda çocuk ve aile için varsayım temelli ve bilimsel dayanaklı deneyimleri başlatma ve pekiştirme • “İletişim”e eğilimli olma ve danışman olarak kendi rolünü algılama

Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Bilimsel dayanaklı yaklaşımlar/uygulamalar/teknikler
- Eğitim, psikolojik, sosyal ve tıbbi/paramedikal bakış açısından bütüncül yaklaşımlara dayalı çocuk-merkezli öğretim teknikleri
- Çocuğu gelişimsel açıdan olumlu uyaran öğretim yöntemleri
- Aile-merkezli öğretim yöntemleri
- Aile ile birlikte Bireysel Aile Hizmet Planlarını oluşturma
- Aile iletişim tekniklerinin dahil olduğu aile danışmanlık teorileri
- Kriz müdahale yöntemleri
- Çevre-merkezli öğretim yöntemleri
- Diğer ilgili konular

4.3 Belgeleme/Dökümantasyon

İlgili bilgi

- İlgili bilgileri belgeleme standartları ve çeşitli belgeleme sistemleri hakkında bilgi

İlgili beceriler

- İlgili belgeleme sistemlerini kullanabilme ve ilgili belgeleme verisini değişimde kullanabilme
- Bunları etik kurallar temelinde (veri koruma) gerçekleştirme

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Zor içerikler hakkında iletişim kurabilme (yetersizlik, prognoz...)
- (6. Bireysel Yeterliklere bakınız.)

- Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- EÇÖZE sürecinde belgeleme
- Diğer ilgili konular

4.4 EÇÖZE Süreci ve Sonuçları değerlendirme

İlgili bilgi

- Çeşitli değerlendirme sistemleri, seviyeleri (kavramsal, yapısal, biçimlendirici, sonuca yönelik) ve araçları hakkında bilgi,
- Kişisel, merkez ya da programın iç ve dış değerlendirilmesi hakkında bilgi
- Amaç belirleme süreçleri, öğretim programı, belgeleme ve değerlendirme arasındaki bağlantılar hakkında bilgi

İlgili beceriler

- Şeffaf değerlendirme stratejisini tanımlamak
- Çeşitli değerlendirme stratejilerini ayırt edebilme ve yapılabirlik stratejilerini değerlendirebilme
- Öğretim programı, değerlendirme ve bireysel hedefler arasında önceden tanımlanan gözlenebilir kriterler yoluyla bir bağ kurma.

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Yaptıklarını sonuçlarına bakma ve geribildirime bağlı olarak değişiklikleri başlatma
- Hangi yöntemin hangi soruyu yanıtlayabileceğine karar verebilme
- Öz eleştiri yapabilme ve kendi davranışlarını gözden geçirebilme

- Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Değerlendirmede genel konular (değerlendirme aşamaları ve türleri)
- Değerlendirme formları ve araçları
- Değerlendirme kriterleri
- Niteliği, belgelemeyi ve değerlendirmeyi ilişkilendirme
- Diğer ilgili konular

Temel alan 5: SPESİFİK İŞLEVSEL YETERLİKLER

(= EÇÖZE merkez ya da kurumlarında roller ve işlevleri)

İlgili bilgi: EÇÖZE sunulan bir merkez ya da kurumda farklı işlevler ve roller hakkında bilgili olmak. İşlev ve rollerin şeffaflığı hakkında bilgi olmak.

İlgili beceriler: Farklı işlevleri/mesleki rolleri tanımlayabilme (temel eğitimlerine dayanarak ya da rol-davranışlarını yansıtarak).

Kapsamli Bireysel Yeterlikler: Şeffaf ve saygılı iletişim.

5.1 EÇÖZE ekibindeki işlevle ilgili yeterlikler

<u>İlgili bilgi</u>	<u>İlgili beceriler</u>	<u>Kapsamli Bireysel Yeterlikler</u>
• Yönetim teknikleri, halkla ilişkiler ve ağ kurma, nitelik yönetimi vb... hakkında bilgili olmak	• Yönetim tekniklerini ve insan kaynakları yönetimini dikkate alarak, halkla ilişkiler, ağ kurma ve kalite yönetimine uygun biçimde ekibi yönetmek	• İzleme/Denetleme araçlarını kullanmada şeffaf ve saygılı iletişim, dinleme yeteneği
	• Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)	

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Liderlik/ekip liderliği
- İnsan kaynakları yönetimi
- İzleme ve kontrol etme
- Halkla ilişkiler ve ağ kurma
- Kalite yönetimi
- Yönetimle İlgili Diğer konular
- Diğer işlevlerle ilgili konular ör: durum yöneticisi, ICT-uzmanı, kalite yöneticisi

5.2 Hedef gruplarla ilgili yeterlikler

<u>İlgili bilgi</u>	<u>İlgili beceriler</u>	<u>Kapsamli Bireysel Yeterlikler</u>
• Yetersizliğin sosyal yapısı ve toplumdaki farklı gruplara karşı sosyal tutumların gelişimi bilgisi kapsamında kültürel, dilsel ve sosyo-ekonomik farklılıklar hakkında bilgi • Hizmet sunulan ya da sunulacak hedef grubun gereksinimleri ile bağlantılı öğretim teknikleri hakkında bilgi • Farklı etik değer sistemleri bilgisi	• Farklı etik değerler bağlamında hareket edebilme ve iletişim kurabilme • Farklı etik kalite sistemleri ile başedebilme	• Davranışlarını farklı yetersizlik türlerine göre uyarlama esnekliği • (6. Kişisel Yeterliklere de Bakınız)
		
	• Uygulamaya aktarma ve fikirler çok önem taşımaktadır	

Bu alt alan için önerilen içerik:

- tanımlarına/sınıflandırmalarına uymayan hedef grupları (ör. ebeveynlerinde psikiyatrik hastalıklar olan çocuklar...)
- Diğer ilgili konular...

5.3 Kurumsal zorunluluklarla ilgili yeterlikler

<u>İlgili bilgi</u>	<u>İlgili beceriler</u>	<u>Kapsamli Bireysel Yeterlikler</u>
• EÇÖZE bireysel/grup programları planlama bilgisi • Araştırma yöntemleri, eğitim programlarıGelişim ve maddi kaynak yaratma bilgisi	• Bilgilerini uygulayabilme	• EÇÖZE merkezlerinin/ kurumlarının/ programlarının temel konularını tanımlama (ör: Ortak Kimlik); yenilikçi fikirleri takip etme

Bu alt alan için önerilen içerik:

- EÇÖZE bireysel/grup öğretim programları planlamak
- Araştırma gruplarında yer almak ve projelere başvurmak
- Yüksek Lisans Tezi
- Diğer ilgili konular

5.4 Yasal zorunluluklarla ilgili yeterlikler

İlgili bilgi

- İlgili yasalar, ülkedeki yasalar çerçevesinde özel gereksinimli çocukların ve ailelerin hakları hakkında bilgi

İlgili beceriler

- İlgili yasalar hakkında bilgi sahibi olma ve bu yasalarda özel gereksinimli çocuklar ve aileleri için gerekli değişikliklerin yaptırılması için çalışma yeterliği

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

- Yetersizliklerle ve EÇÖZE ile ilgili farklı profesyonellerin etik rollerinin farkında olma

Bu alt alan için önerilen içerik:

- EÇÖZE merkezinde/kurumunda yasal uzman, kurumlar/merkezlerarası coordinator...
- Diğer ilgili konular

Temel alan 6: BİREYSEL YETERLİKLER

(= Kişinin kendi önyargılarını yansıtması)

İlgili bilgi: Yetersizliklerle ilgili basmakalıp düşünceler ve önyargılar hakkında bilgi. EÇÖZE’de çalışmak için bireysel motivasyon hakkında bilgi.

İlgili beceriler: Kişinin yetersizlik durumlarına ilişkin bireysel ve diğer farklı önyargılar ile baş. Kendi biyografisi ile çalışabilme. Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)

Kapsamli Bireysel Yeterlikler: Kişinin yetersizlik durumlarına ilişkin bireysel ve diğer farklı önyargılar ile baş. Kendi biyografisi ile çalışabilme. Uygulamaya aktarmanın önemi (7. ye bakınız)

6.1 İç ve dış kaynakları kullanma

İlgili bilgi

- Kişinin imkanı dahilindeki kaynakları ve dış kaynakları nasıl kullanılır hale getirebileceği bilgisi

İlgili beceriler

- Kişinin imkanı dahilindeki kaynakları ve dış kaynakları nasıl kullanılır hale getirebileceği yeterliği

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Bireysel kaynakları aktif hale getirme

6.2 Süreçler ve yeterlikler

İlgili bilgi

- Etkinlikleri ve içsel süreçleri nasıl tanımlayabileceğini bilme
- Kendi yeteneklerini nasıl değerlendirebileceğini bilme

İlgili beceriler

- Denetleyiciler ya da uzman arkadaşları ile konuşma ve geridönütlerini değerlendirme
- Gerekli yeterlikleri ve gelişmeleri tanımlayabilme

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Kişinin bireysel profesyonel etkinliklerini/rollerini ve yeterliklerini yansıtması

6.3 Önyargılar ve algılar

İlgili bilgi

- Yetersizlik ve engele ilişkin basmakalıp düşünceler ve önyargılar hakkında bilgi

İlgili beceriler

- Kişinin kendisine ait ve farklı yetersizlik önyargıları ile baş edebilme ve bunları şeffaflaştırma yeteneği

Kapsamli Bireysel Yeterlikler

Bu alt alan için önerilen içerik:

- Kişinin duygusal tepkilerini ve bu tepkilerin etkileşimlerine nasıl etki ettiğini yansıtması

Temel alanlarda alt alanla 7: STAJ/UYGULAMAYA AKTARMA

Temel alanlarda alt alanla 8: YÜKSEK LİSANS TEZİ

3. Literatür

Pretis, M. (2006). Professional Training in Early Intervention: A European Perspective. JPPID, 3.1, 22-48.

Pretis, M. (2006). Professional Training in Early Childhood Intervention. Towards a Common Ground in Europe. Baltic Journal of Special Education, 1.14, 42-48.

Pretis, M. (2007). Towards a common professional basis: A European Training curriculum for professionals working in the field of Early childhood intervention. Presentation within the ERF-Conference, 14-16.6.2007 Zagreb.

Pretis, M (2007). EBIFF: A European Training curriculum for professionals working in the field of Early childhood intervention. Presentation within the EAECI-Eurlyaid-Meeting, Graz 27.9.2007.

Pretis, M. (2008). La formación en la Atención temprana: perspectivas europeas. Presentation within the Gensy-Conference, 12.12.2008, Madrid.

Pretis, M. (2010). European Curriculum for Professional Training in Early Childhood Intervention. (in press).